

Dnro AKA: 5/ 2013

29 § LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

KH 19.2.2013 § 64

Oheismateriaali: Lausuntopyyntö, Kuntarakennelaki – lakiluonnos perustelui-
neen, Kuntaudistuksen eteneminen – kaavio, Muistio muista kuntauudistuk-
sen hankkeista, Muistio sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen linja-
uksista

Liite: Akaan kaupungin lausunto

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus to-
teuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoin
peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Nyt kyseessä oleva kun-
tarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esitykses-
sä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolokia ja samalla lain nimike
muutettaisiin kuntarakennelaiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvi-
tysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutet-
tisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä.

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää kunnilta lausunto-
ja oheisesta kuntarakennelaki -luonnoksesta 7.3.2013 mennessä. Akaan kau-
pungin vastausten valmistelussa lähtökohtana ovat olleet kaupungin strategian
linjaukset sekä arvio, että uusia kuntaliitoksia ei alueella ole lähivuosina toteu-
tettavissa, koska kuntien valtuustot eivät näe niitä tarkoituksenmukaisina. Yli
17 000 asukkaan kasvava Akaa nähdään myös riittävän vahvana peruskuntana
mm. valtiovarainministeriön helmikuussa 2012 julkaiseman selvityksen Elin-
voimainen kunta- ja palvelurakenne (valtiovarainministeriön julkaisuja
5a/2012 ja 5b/2012) perusteella.

(Valmistelu Aki Viitasaari)

Ehdotus

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy liitteen
mukaisen lausunnon Akaan kaupungin lausunnoksi kuntarakennelaki – luon-
noksesta.

Päätös

Kaupunginhallitus: Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuk-
sen.

KV 6.3.2013 § 29

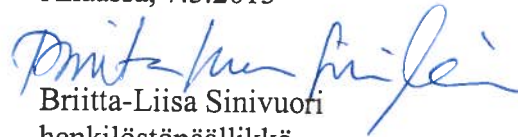
Oheismateriaali: Lausuntopyyntö, Kuntarakennelaki – lakiluonnos perustelui-
neen, Kuntaudistuksen eteneminen – kaavio, Muistio muista kuntauudistuk-
sen hankkeista, Muistio sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen linja-
uksista

Liite: Akaan kaupungin lausunto

Päätös

Valtuusto: Valtuusto hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa
Akaassa, 7.3.2013

Briitta-Liisa Sinivuori
henkilöstöpäällikkö

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto

Viite: Lausuntopyyntö VM162:00/2011, 22.11.2012

Akaan kaupungin lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Akaan kaupunki syntyi 1.1.2007, kun Toijalan kaupunki ja Viialan kunta yhdistyivät. Kylmäkosken kunta liittyi Akaan kaupunkiin 1.1.2011. Akaa on kasvava yli 17 000 asukkaan kaupunki, joka järjestää terveydenhoidon ja vanhustenhuollon palvelut myös Urjalan asukkaille. Akaan ja Urjalan sote-yhteistoiminta-alueen väestöpohja on yli 23 000 asukasta.

Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän helmikuussa 2012 valmistunut selvitys, Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne (valtiovarainministeriön julkaisuja 5a/2012 ja 5b/2012), luokittelee kuntia eräiden elinvoimaisuutta kuvaavien mittareiden avulla. Akaa sijoittuu lähes kaikissa näissä vertailuissa kuntien parhaaseen viidennekseen. Akaan kaupungin mielestä Akaa on vahva ja elinvoimainen peruskunta, eikä kuntarakenteen muutoksilla alueella ole saavutettavissa mainittavia hyötyjä.

Akaan kaupungin näkemyksen mukaan kunnille ei tule määrätä selvitysvelvollisuutta. Selvityksen tavoitteena mainitaan, että siinä on tarkoituksena saada aikaan esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä yhdistymissopimus. Selvitysvelvollisuus sinällään johtaa helposti tilanteeseen, jossa kunnissa tehdään merkittävä määrä turhia selvityksiä, jotka eivät johda mihinkään, koska todellista tahtotilaa kuntaliitoksiin ei ole. Selvitysvelvollisuus johtaa näin ollen julkisten varojen tarpeettomaan käyttöön, kun etukäteen tiedetään, että valtuustot eivät kuntaliitosta hyväksy.

Selvityksperusteina esitetään 1) palveluiden edellyttämää väestöpohjaa 2) työpaikkaomavaraisuutta, työssäkäyntiä ja yhdyskuntarakennetta ja 3) kunnan taloudellista tilannetta. Akaan kaupunki katsoo, että 20 000 asukkaan väestöpohjan toteaminen palveluiden edellyttämäksi väestöpohjaksi ei perustu mihinkään tieteellisiin tutkimustuloksiin tai muihin faktatietoihin. Siksi 20 000 asukkaan rajaa ei tulisi käyttää kaavamaisesti lainsäädännössä. Työpaikkaomavaraisuudella ja työssäkäynnillä ei liene optimaalisen kuntarakenteen kannalta juuri merkitystä. Sen sijaan luontevaa olisi, että yhtenäiset tai lähes yhtenäiset taajama-alueet kuuluisivat samaan kuntaan.

Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt ovat epärealistisia. Toisaalta määräajoilla ei sinänsä ole merkitystä, jos kunnanvaltuustoissa ei ole halua päättää kuntaliitoksista. Teknisesti yhdistymisselvitysten tekeminen 1 päivään huhtikuuta 2014 mennessä on mahdollista.

Akaan kaupunki näkee ehdotuksen sisältämän valtioneuvoston toimivallan päättää kuntajaon muuttamisesta perusteltuna. Myös kuntien yhdistymisavustuksien ehdot ja määrät ovat valtiontalouden tila huomioon ottaen ymmärrettäviä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisen osalta Akaan kaupunki ei hyväksy sitä, että uusissa linjauksissa ei tunnusteta ja tunnusteta lainkaan vähintään noin 20 000 asukkaan sote-yhteistoiminta-alueita. Näillä yhteistoiminta-alueilla tulee jatkossakin olla oikeus järjestää terveydenhoidon ja sosiaalihuollon palveluja. Väestöpohjavaatimuksena 50 000 – 100 000 asukkaan sote-alue ei näyttäyty optimaalisen suuruisena oikein millekään kuntien sote-palvelulle. Perusterveydenhoitoon ja sosiaalitoimeen se on asukas pohjaltaan tarpeettoman suuri ja erikoissairaanhoidon ehdottomasti liian pieni.

Akaassa 6.3.2013

AKAAN KAUPUNGINHALLITUS